

KORLIV

Nyt fra folkekirkens kororganisation

ÅRSMØDE 2024

Læs beretninger fra stiftskredsene, arbejdsgrupper og udvalg og formandens beretning.

IMPROVISATION I KOR

“Kun den, der er vel forberedt, er fri til at improvisere.” Læs om det medskabende kor.

NY ENERGI

Det skal være sjovt, motiverende og fællesskabende at bruge sin faglighed frivilligt.

STÅ SAMMEN OG BRUG DIN STEMME

Om du bruger din faglighed frivilligt i en forening, eller du skal improvisere med dit kor for første gang, kræver det, at du føler dig tryk og båret af de mange stemmer og hænder omkring dig.

Det medskabende kor er et af de temaer KORLIV arbejder med i år. Det handler om at skabe et rum i korene, hvor korsangerne får både frihed og klare rammer til at blive aktive medspillere i skabelsen af musikken – uanset alder, køn og niveau. Improvisation i koret er et håndværk, der kræver øvelse og hårdt arbejde fra både sangere og korleder. Det kræver et sikkert og frit rum, hvor friheden til at improvisere eksisterer. I det frirum opstår musikken. "Det er leg, nærvær, høre-lære, ambition, tradition og fornyelse i én stor og dybt fascinerende inddragelse af alle aktører i rummet. Og menigheden er helt med på den," skriver organist og korleder Lars Sardeman i sin artikel om improvisation i kor.

KORLIV er en frivilligorganisation. Uden frivillige kræfter i bestyrelser, kredse, arbejdsgrupper og udvalg ville der ikke være en organisation for korene og korlederne. Det er et stort og vigtigt arbejde, der skal være sjovt, motiverende og båret af mange hænder i en fælles forening. Sådan er det bare ikke altid. Foreningslivet bygger på selvledelse i et forpligtende fællesskab – hvilket giver et fantastisk stort frit råderum for at udvikle og realisere aktiviteter, når man er sammen om det. Men hvis de bærende kræfter i en bestyrelse ikke bliver bakket op eller nye kræfter kommer til, risikere selv de stærkeste skuldre at bukke under. Torben Stenstrup fra Foreningsudviklerne beskriver i sin artikel, hvordan man undgår udbændthed og i stedet for skaber stærke fællesskaber i forenings-

bestyrelser, der både får fornyelse og varer ved år efter år.

År 2023 var et travlt år i KORLIV. Det kan du læse mere om i både Formandens Beretning, der gennemgår de mange nye digitale tiltag med ny hjemmeside og lanceringen af Kortools. Men også et år, hvor det bugner med stævner i kredsene for kor i alle aldre. Nogle steder bliver stævnerne overbooket hurtigt. Andre er der få tilmeldinger. Men fælles for alle gælder det om i god tid at synliggøre aktiviteterne på hjemmesider og sociale medier, så korene kan forberede sig. Med en opdateret aktivitetsliste på korliv.dk, kan vi fra sekretariatet hjælpe til at synliggøre aktiviteterne rundt om i landet.

I KORLIV sekretariatet fik vi i 2023 nye ansigter, der står klar til at hjælpe. Mette Ulrikkeholm sidder klar hver mandag og onsdag til at hjælpe medlemmer og kredse med forskellige spørgsmål. Kristine Vad blev projektleder og koordinator for korkonsulenterne, og kan også træffes mandag og onsdag. Tine Ohrt begyndte som Korkonsulent Øst, men er fra januar 2024 rykket til Nord, hvor hun bor. Hanne Korsgaard fortsætter som korkonsulent Syd, mens Anne Lise Quorning netop er blevet ansat som Korkonsulent Øst.

Her i 2024 kan I også glæde jer til KORLIVs nye medlemsdatabase, hvor man kan søge på medlemmer, tilmelde sig og betale for kurser i KORLIV, og tilmelde sig kredsenes stævner, få nyhedsbreve og meget andet nyttigt. 🐦

Af **KAREN BENDIX**
Sekretariatsleder i KORLIV
– folkekirkens kororganisation.
Foto: Ulrik Jantzen.

19 Syng for Håb og Handling.

15 2023 i tal.

20 Læs mere om kredse og korstævner.

4 DET MEDSKABENDE KOR

"Kun den, der er vel forberedt, er fri til at improvisere". Det kræver øvelse og hårdt arbejde i koret at gøre sig fri til at improvisere og være til stede i nu'et sammen.

8 NY ENERGI TIL FAGLIGT ARBEJDE

Frivillighed skal næres af engagement og en stærk motivation i et bredt fællesskab. For hvis al arbejdet ligger hos én eller få centrale personer, risikerer en velfungerende forening at falde sammen.

11 2-i-1

I dette magasin får du to korsatser. Begge satser skal synges til KORLIVs årsmøde i Odense. Så tag bladet under armen, brug din stemme og syng med.

15 2023 I TAL

Hvor mange kursister har deltaget i KORLIVs kurser? Hvor mange deltog på Sommerskolen? Hvor mange stævner og møder har kredsene afholdt? Se tallene fra 2023.

16 VI SANG

Formandens beretning stiller skarpt på koråret 2023, og hvorfor vi igen og igen finder tilbage til koret som det ugentlige musikalske, sociale og åndelige opladningssted.

18 STATUS FRA UDVALG OG ARBEJDSGRUPPER

Udvalg og arbejdsgrupper i KORLIV driver værket. Kirke-skole-samarbejde, Kor&Køn, Forlagsudvalget, Biblioteksudvalget m.fl. udvikler projekter og gør KORLIV til en levende synlig organisation.

20 ET NORMALT ÅR

KORLIVs stiftskredse er fundamentet i organisationens arbejde. Med stævner, korledermøder og stærke bestyrelser sørger kredsene for relevante stævner og møder for sangere og korledere.

23 DEN GODE KORPRØVE

Klik ind på Kortools og få inspiration og redskaber til den gode korprøve.

KORLIV – folkekirkens
kororganisation

SEKRETARIATET
Farvergade 27 D, 2. sal
1463 København K
Tlf. 21 79 35 31
korliv@korliv.dk
www.korliv.dk

KORLIV
Korliv udkommer to
gange årligt og udsendes
til alle medlemmer af
KORLIV – folkekirkens
kororganisation

REDAKTION
Karen Bendix (ansv.)
Design: Cecilia Brøgger
og Sofie Engel.
Tryk: Tarm Bogtryk A/S
Forsidefoto:
Fotograf Thomas Rønn

ISSN 2794-6908
(trykt udgave)
Titel: Korliv
ISSN 2794-6916
(online udgave)
Titel: Korliv

Fri til at improvisere

– en introduktion til korimprovisation med soundscape som en ny kirkemusikalsk praksis

AF LARS NIELSEN SARDEMANN, ORGANIST OG KANTOR VED LINDEVANG KIRKE
FOTO: THOMAS RØNN

“Det er lidt ligesom at køre bil; vi lærer teorien, øver os med kørelæreren, får kørekortet og bliver så sluppet fri på landevejene. Meget kan forberedes, men endnu mere vil opstå i det frie rum, vi skaber sammen. Og vi skal opøve en parathed til at gribe det.”

” Kun den, der er vel forberedt, er fri til at improvisere.”

Ordene er den svenske instruktør Ingmar Bergmans. De fortæller os, at improvisation er et håndværk. Det kræver øvning og hårdt arbejde, ligesom alt andet håndværk. At gøre sig fri til at improvisere betyder, at skabe et frirum – et frit rum, hvor vi er til stede sammen i en fælles oplevelse af nu'et. Bergman siger ikke "i stand til at improvisere" men: "fri til at improvisere".

Om at gribe det usete

En kollega spurgte mig: "Hvordan får du dine sangere til at turde improvisere?" Jeg svarede med et spørgsmål: "Hvordan får du dine sangere til at turde synge den der hundesvære Bach-kantate?" Det handler nemlig ikke om at turde men om at øve sig og forberede sig sammen med sit kor. Betragt korimprovisation som en sjov hørelæreundervisning for dit kor. Og byg så på kunstnerisk derfra.

Som korleder skal du dog selv turde. Du skal turde lege med din lederrolle, gå ind på korrækkerne og synge med selv, lade korsangerne dirigere med – gøre dig klar til at gribe det usete.

Jeg tror, det begynder med, at man som korleder finder sit indre legebarn frem og ser, hvad der sker.

Så vi er nødt til at have nogle klare regler for legen – det ved de fleste børn.

Regler for legen

I kormaterialet "Ti blikke på den levende Gud" – korimprovisation med soundscape" (Forlaget MIXTUR) finder du vejledninger og øvelser til at klæde både dig,

”Jeg tror, det begynder med, at man som korleder finder sit indre legebarn frem og ser, hvad der sker,” fortæller korleder Lars Nielsen Sardemann.

“Betragt korimprovisation som en sjov hørelæreundervisning for dit kor. Og byg så på kunstnerisk derfra.”

koret, præsten og menigheden på til en ny musikalsk praksis og ikke mindst et inspirerende musik-teologisk tværfagligt samarbejde.

Færdighedsreglerne baserer sig blandt andet på kendte børnelege, så det er ikke mere hokuspokus, end at såvel ungdomskor, blandet voksenkor, amatører,

professionelle, børnekor og såmænd også spirekor vil kunne lege med. Det hele kan skaleres op og ned efter lokale forhold. I princippet kan du også udskifte den danske bibeltekst med andre oversættelser, og principperne i materialet kan også anvendes til korimprovisation uden soundscape. »

» Soundscape er rammen

Improvisationen foregår til et soundscape, der varer 4 min. Det er en lyd collage, der er komponeret på forhånd ud fra anvisninger fra mig som korleder og som tager udgangspunkt i det tekstlige benskænd, jeg har fået af præsten, der skal prædike den dag. Altså, jeg skal lægge et forløb til rette, så koret kan blive direkte medfortællende på dagens tekst. Til korprøven gennemgår vi skitsen nedenfor, lytter soundscape igennem og lærer forløbet udenad. Udenad – vigtigt!

For: Synssansen er den altdominerende af vores sanser. Men i det nodefri arbejde er musikerens øje ikke bundet af noder på et stykke papir. Høresansen får pludselig plads. I korimprovisationen gør vi musikken både til "vores egen" og til

"vores fælles". Uden papir. Uden noder.

Tabellen her giver dig skitser til tidslinjer over improvisationsforløb, som du og koret kan tage udgangspunkt i.

Lad os se på tidslinjen her:

Øverste lag fortæller os, hvad vi får fra soundscape (vores sikkerhedsnet!) af lydeffekter, cues, tonalitet, puls, overgange, dynamik etc.

Nederste lag fortæller os, hvad vi så skal eller kan byde ind med af melodistof, tekst, form etc.

Tekster: Jeg forklarer koret mine tanker omkring teksten: "at være med nogen" kan for eksempel belyses gennem den tekstlige modsætning "at være imod" – straffesparkssituationen, presset mod den, der skal sparke udgør en stærk iden-

tifikation for såvel en børnesanger som en professionel voksen konservatorieuddannet osv...

Dynamik: Vi etablerer et dynamisk forløb – stigning op mod dommerfløjtet/sparket, stilheden der følger, hvor hele verden afventer og lytter, en lille fugl bryder stilheden, forløsningen ved scoringen (Amen, amen, amen!).

Toner: Vi skal skabe et før-og-efter sparket – arbejde med kontrasterne, for det er dem, der giver liv i musikken. Så vi øver at synge motivarbejde i e-mol (låner fra 'O hoved højt forhånet'), og senere øver vi at synge fri melodik i paralleltonarten G-Dur. Vi synger simpelthen tonearterne igennem, og vi synger meget på trin – intervalnavnene er mere abstrakte for mange, så trinsang er mere umiddel-

Koret indgår i rundesang, som er et call-respons modul, hvor call går på tur mellem de enkelte sangere, og resten svarer.

0:00-2:00

2:00-4:00

SOUNDSCAPE

Inde i hovedet på en fodboldspiller der står klar til at sparke det afgørende straffespark: trykken for ørene, heftig puls, hurtigt åndedræt.
Langt bagved her anes pibekonzerten fra 40.000 modstandere (20 sek ca.)
Orgelmusik vokser frem, tonalitet etableres, og orgel og pibekonzert kæmper mod hinanden.
Overgang: dommerfløjt

Stilhed – lille fugl der synger, mens et G toner frem.
Tydelig tilstedeværelse af dybere grundtone under lyse/lette G-dur 3-klange, stadig puls 60.
Efter ca. 1'30 min. fader pibekonzert langsomt ind, lyd af støvle, der sparker bolden som rammer netmaskerne
Jubelbrøl – fader ud

KOR

"Mod"
(e-mol) – "O hoved højt forhånet" (Hasslers melodi)
– **åben vokal A** – tone + puls fra soundscape (orgel) – synge de to første fraser repetitivt i oktavafstand, unisont eller kakofonisk, leg også med bare at synge nogle af frasernes intervaller / motiver.
Syng op "MOD" pibekonzerten fra soundscape og etabler lydlig kontrast til næste afsnit.
STOP ved dommerfløjt

"Med"
Rundesang: (tone G fra soundscape)
Sanger 1: "Og se, jeg er med jer alle dage"
Kor svarer: "Indtil verdens ende"
Sanger 2: (Som sanger 1)
Kor svarer: (som før). Gentages indtil pibekonzert kommer tilbage.
Ved jubelbrølet:
Alle i fri G-dur melodik: "Amen – amen – amen"
Slutning:
Fælles dirigeret: "Jeg er med jer"
Hav styr på aftaler for 1., 3. og 5. trin – og resten må krydre inden for G-dur.

TIDENS BLIK

Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende

MATTHÆUSEVANGELIET KAP. 28, VERS 20

"Synssansen er den altdominerende af vores sanser. Men i det nodefri arbejde er musikerens øje ikke bundet af noder på et stykke papir. Høresansen får pludselig plads."

bart omsætteligt. Vi synger blandt andet telefonnumre for at blive fortrolige med trinene. Og for at skabe en velfunderet bevidsthed om, hvilken betydning du som korsanger har i et givent lydbillede; hvem tager som regel 1. trin i slutakkorden, hvor højt skal 3. trin være, hvem tager 5. trin og hvem gækker ud med en syv'er eller to'er? **Sanglege:** For at lette arbejdet har vi faste øvelser/lege, som vi inddrager i improvisationen – du ser nok, der står "Rundesang" i 2. del. Efterhånden ved koret, at Rundesang er et call-respons modul, hvor call går på tur mellem de enkelte sangere,

og resten svarer. Den, der call'er, skal samtidig selv pege på sin call-efterfølger, mens koret svarer. Her er jeg sat ud spillet som dirigent. Koret kører selv. De skal selv holde puls, intonation, tempo etc. OG lytte efter cue fra soundscape, overgang til næste blok i improvisationen.

Det er leg, nærvær, hørelære, ambition, tradition og fornyelse i én stor og dybt fascinerende inddragelse af alle aktører i rummet. Og menigheden er helt med på den – hvad enten det er som korindslag i højmesse eller et sjovt og anderledes indslag i en korkonzert. 🌱

Fakta

Lars Nielsen Sardemann er organist og kantor ved Lindevang Kirke. Han har i mange år arbejdet med improvisation i kirkemusik – bl.a. i KORIMPROJEKT2019, som er et kirkemusikalsk udviklingsprojekt, der har til hensigt at bringe improvisationshåndværket ind i dansk korpraksis som en markant fornyelse af den danske kirkemusiktradition. Materialet og lydfiler til soundscapes findes på noder.dk. Se videomateriale og uddybende interview på sardemann.dk. Hør podcast om korimprovisation som kunstnerisk benskænd på:

Lars Sardemann afholder kursus i KORLIV om "Det medskabende kor" i Randers og Sorø i 2024. Læs mere og tilmeld dig på korliv.dk.

NY ENERGI TIL DET FRIVILLIGE ARBEJDE

I alle foreninger er det relevant at have fokus på at skabe en fælles ledelseskultur, der bygger på fællesskab og robusthed, hvor afhængigheden til enkeltpersoner reduceres.

AF TORBEN STENSTRUP, SELVSTÆNDIG KONSULENT
I FORENINGSUDVIKLERNE

Torben Stenstrup er selvstændig konsulent i Foreningsudviklerne og rådgiver foreninger, der bygger på frivillighed.

Foreningsliv bygger på frivillig arbejdskraft og næres af engagement, passion, følelser og en stærk motivation blandt drivende nøglepersoner. Nogle steder er de lokalt forankrede foreninger afhængige af få centrale enkeltpersoner omgivet af "supportere". Derfor er det vigtigt, at frivilligt arbejde løftes af flere og i fællesskab, og at der løbende er nye bestyrelsesmedlemmer, der kommer med ny energi.

SELVLEDELSE ER FANTASTISK – MEN RISIKOFYLDT

Foreninger bygger i høj grad på selvledelse. Selvledelse bidrager til øget engagement, et større råderum og direkte indflydelse på eget virke i foreningen. Som individ giver frihed og tillid mulighed for, at den enkelte kan bidrage til det forpligtende fællesskab i foreningen.

Selvledelse bygger på to elementer: Selvorganisering og Egenledelse. Selvorganisering betyder, at den enkelte har ansvaret for at bidrage til udviklingen af foreningsfællesskabet – fx ved at løse opgaver, tage ansvar, skabe aktiviteter og forfølge foreningens strategiplan mv. Egenledelse handler om at være sin egen chef – og herunder at lede og motivere sig selv som person – og ikke mindst at sætte sine egne grænser.

Og det er netop elementet med egenledelse, der i mange foreninger skaber fabelagtige resultater, og samtidig åbner risiko for, at den centrale frivillige foreningsleder brænder sammen. Egenledelse handler nemlig om at skabe balance mellem arbejdsliv, foreningsliv og familieliv mv. I foreningslivet har vi ikke faste arbejdstider, veldefinerede arbejdsopgaver, klare forventninger eller overenskomstregulerede arbejdsforhold. Det er ofte den frivilliges egne ambitioner, passion og selvbestaltede forpligtelser, der driver arbejdet indefra og ud. Og det kan ende med, at der skal lægges flere frivillige

timer i opgaverne for at sikre den ønskede kvalitet og ambitionsniveau. Hvis udefra kommende forhold driller, de øvrige frivillige ikke lever op til forventningerne, eller hele opgaven som frivillig foreningsleder over tid vokser en over hovedet – så kan det lede til den følelse af afmagt, hvor foreningslederen stopper brat og foreningen står med et kæmpe problem.

“Det gælder om at spotte frustrationerne i opløbet og skabe mere rationelle handlemuligheder for den alvorlige situation, som foreningslederen og foreningen befinder sig i.”

NÅR LEDELSE I FORENINGEN ER SVÆRT

Hvornår den enkelte foreningsleder oplever, at ledelsesopgaven bliver svær, afhænger af bl.a. af personens karaktertræk, kompetencer og erfaringer. I min bog "Den attraktive forening" har jeg i kapitel 14 beskrevet en række situationer, hvor jeg selv oplever, at foreningsledelse bliver svært. Det er fx, når jeg er gået i stå for nye ideer, har mistet overblikket, synes det er lettere at gøre alting selv, føler mig helt alene med ansvaret, mine kræfter slipper op, der er magtkampe i foreningen, der er konflikter og ævl, mængden af problemer tårner sig op, eller jeg skal synke spytet og tage en rigtig svær samtale med en frivillig.

I hver af de nævnte situationer prøver jeg at foreslå tilgange og ideer, der kan give inspiration til at handle og komme ovenpå situationen igen. Det handler fx om at skabe luft til at reflektere, tale med andre om udfordringerne, priori-

tere i opgaverne, tilvælge opgaver, der giver dig motivation eller få hjælp fra en udefrakommende konsulent. En helt central pointe her er, at du bliver bedre til at sætte dine personlige grænser for dit frivillige virke. Der er nemlig ingen andre, der kommer og hjælper dig med at sætte dem. Så det er OK at sige nej til opgaver og ansvar – og vigtigt at udtrykke det til din medfrivillige og bestyrelse på en venlig og tydelig måde.

Det gælder om at spotte frustrationerne i opløbet og skabe mere rationelle handlemuligheder for den alvorlige situation, som foreningslederen og foreningen befinder sig i. Derfor er det vigtigt, at bestyrelsen skaber mulighed for at tale om motivation, energiniveau og udfordringer i ledelsesrollen.

LEDELSE I FORENINGER ER EN FÆLLES OPGAVER

Mange foreninger kører heldigvis med en stærk ledelse med engagerede frivillige foreningsledere. Samtidig er der en tendens i det frivillige arbejde, hvor flere gerne bidrager til at løse konkrete afgrænsede opgaver, mens færre byder sig til som formand, kasserer eller andre ressourcekrævende og mere forpligtende opgaver. Det efterlader et pres på bestyrelsen og den centrale gruppe af kredsformænd, der drømmer om at blive afløst og aflastet. Med fokus på selvledelse kan det altså blive en ond spiral, hvor de ansvarstagende frivillige presses yderligere.

Derfor er der i høj grad brug for at åbne for en dialog og sætte ord på udfordringen, når lidt for få frivillige driver lidt for store opgaver i foreningen.

ER DET TID TIL GENERATIONSSKIFTE I DIN FORENING?

Mange foreninger oplever udfordringer med at få nye og yngre kræfter valgt ind i bestyrelsen eller engageret i udvalg og arbejdsopgaver. Og nogle venter meget

FRIVILLIGHED I KORLIV

Artiklen er skrevet på baggrund af en artikel fra Altinget om den generelle situation i foreninger og organisationer rundt om i landet. Nogle af udfordringerne artiklen rejser, findes også i KORLIV og kredsene. Artiklen er derfor ment som inspiration til KORLIVs kredse og bestyrelser i det videre arbejde. Spørgsmålet om frivillighed i KORLIV vil blive drøftet på stiftskredsmøde, i kredsenes formandsforum og i HB.

længe med at tale om det, så det til sidst er meget lidt attraktivt at stille op til en bestyrelse, som er gået helt i stå. En god bestyrelse bygger på arbejdsglæde, samarbejde og engagement blandt mennesker med de rette kompetencer. Derfor er det vigtigt at tale om generatonskifte i mange foreninger og arbejde målrettet på at åbne op, udfolde opgaver og inddrage flere medlemmer og frivillige i bestyrelsens arbejde. »

Torben Stenstrup har skrevet bogen "Den attraktive forening", som giver gode råd og vejledning til at opretholde en sund organisation.

Et godt råd til at skabe en god forening er at skabe et socialt fællesskab og tværgående sammenhængskraft i bestyrelsen og med øvrige centrale frivillige foreningsledere.

» Tips til at skabe robust ledelse i foreningen

- Hold øje med om få personer har urimeligt mange opgaver og ansvar for drift og udvikling i foreningen.
- Brug et årshjul, målbare handleplaner eller specifikke opgavelister for at synliggøre hvordan mange enkeltpersoner tilsammen bidrager til at skabe værdi og udvikling i foreningen.
- Fremhæv jævnligt foreningens værdior og strategiske målsætninger, så bestyrelsens og de frivilliges hverdagshandlinger kobles til det større billede for foreningens udvikling.
- Skab socialt fællesskab og tværgående sammenhængskraft i bestyrelsen og med øvrige centrale frivillige foreningsledere.
- Tal om foreningens og enkeltpersoners ambitioner, forventninger til kvalitetsniveau og et rimeligt råderum for frivillige timer hos den enkelte.
- Lav en følørdning eller anden åben model for løbende at få nye kræfter introduceret til og optrænet i bestyrelsesarbejdet.
- Tag hul på samtaler om generationsskifte i foreningens ledelse og undersøg, hvad der skal til for at få flere nye og yngre medlemmer med i arbejdet hos jer.
- Kig indad på dit eget fundament som foreningsleder: Hvad giver dig motivation og energi? Og er dit liv i en fase, hvor du har frie ressourcer til frivilligt arbejde, eller går dit fokus til noget andet vigtigt for tiden?

OM SKRIBENTEN

Torben Stenstrup er selvstændig konsulent i Foreningsudviklerne, landsformand for Dansk Oplysnings Forbund, spejderleder hos KFUM-Spejderne, formand for Fritidsudvalget i Næstved Kommune og forfatter til tre bøger om foreningsudvikling – senest "Den attraktive forening". Torben Stenstrups fokus er på ledelse af frivillige ledere og udvikling af foreninger, som både kan inspirere frivillige og lønede ressourcer i kommuner og organisationer til at styrke det lokale foreningsliv.

LAD DET NYE BRYDE FREM

Tekst: Sara Futtrup & Marte Schau Musik: Sara Futtrup Korsats: Christian Præstholt

FRED HVILER OVER LAND OG BY

B. S. Ingemann, 1823 / Jonas Rasmussen, 2024

LAD DET NYE BRYDE FREM

Tekst: Sara Futtrup & Marte Schau Musik: Sara Futtrup Korsats: Christian Præstholm

Sopran
Du du du du du du du du du du du du

Alt
Du du du du du du du du du du du du du

Bas
Du du du du du du du du du du

5 Uuh... Skum-rin-gen er blå. Jeg har mi-stet mi-ne ord. Kom lunt og trygt i mør-ket ind-til mi-ra-klet sker Fra

1. Går i di-ne fod-spor i den mør-ke jord. Skum-rin-gen er blå. Jeg har mi-stet mi-ne ord. Kom lunt og trygt i mør-ket ind-til mi-ra-klet sker Fra
2. Frugt-bar muld er stil-le Frø kan hvi-le her

S
A
B
du du du du Skum-rin-gen er blå. Jeg har mi-stet mi-ne ord. Kom lunt og trygt i mør-ket ind-til mi-ra-klet sker Fra

9 regn kom lyn kom tor-den og skyl det gam-le væk Og lad det ny-e bry-de frem og blom-stre. dø-de træ'r og gre-ne vil li-vet gen-op-stå Så lad det ny-e bry-de frem og blom-stre.

S
A
B
regn kom lyn kom tor-den og skyl det gam-le væk Og lad det ny-e bry-de frem og blom-stre. dø-de træ'r og gre-ne vil li-vet gen-op-stå Så lad det ny-e bry-de frem og blom-stre.

13 1. Du du du du du du du du du du du du

S
A
B
Du du du du du du du du du du du du
Du du du du du du du du du du

17 2. Du du du du du du du du du du du du

S
A
B
Du du du du du du du du du du du du du du du du

21 Uuh... Him-len va-skes ren og vi får en chan-ce mer Jeg

3. Står i ly fra reg-nen Det er nu det sker Him-len va-skes ren og vi får en chan-ce mer Jeg

S
A
B
du du du du du Him-len va-skes ren og vi får en chan-ce mer Jeg

25 ven-ted' på et un-der fik alt jeg øn-sked' mig Jeg ser det ny-e bry-de frem og

S
A
B
ven-ted' på et un-der fik alt jeg øn-sked' mig Jeg ser det ny-e bry-de frem og

28 rit. blom-stre. Uuh... og blom-stre.

S
A
B
blom-stre. Uuh... og blom-stre.
blom-stre. Jeg ser det ny-e bry-de frem og blom-stre.

FRED HVILER OVER LAND OG BY

B. S. Ingemann, 1823 / Jonas Rasmussen, 2024

Roligt og stille ♩=60

S
A

1. Fred hvi - ler ov - er land og by, ej ver - den lar - mer mer:
2. Og sø - en blank og ro - lig står med him - len i sin favn;
3. Det er så stil - le og så tyst i him - mel og på jord;
4. Slut fred, o hjer - te, med hver sjæl, som her dig ej for - står!

T
B

S
A

5
fro smi - ler må - nen til sin sky, til stjer - ne stjer - ne ser.
på dam - men fjer - ne vog - ter går og lo - ver Her - rens navn.
vær og - så stil - le i mit bryst, du flygt - ning, som dér bor!
Se, o - ver by og dal i kvæld nu fre - dens en - gel går.

T
B

ser, til stjer - ne ser.
lo - ver Her - rens navn.
flygt - ning som dér bor.
fre - dens en - gel går.

1 Kun 6. vers

Diskant

O, lær af ham din af - ten - sang: Fred med hver en sjæl på jord!

S
A

5. Som du han er en frem - med her, til Him - len står hans hu;
6. O, lær af ham din af - ten - sang: Fred, med hver sjæl på jord!
7. Fred med hvert hjer - te, fjern og nær, som u - den ro mon slå!

T
B

Diskant

Til sam - me him - mel går vor... gang... ad - skil - les... end... vort spor...

S
A

dog i det stil - le stjer - ne - skær han dvæ - ler her som du.
Til sam me Him - mel går vor gang, ad - skil - les end vort spor.
Fred med de få, som mig har kæer, og dem, jeg al - drig så.

T
B

dvæ - ler her som du.
skil - les end vort spor.
dem, jeg al - drig så.

6

ANTAL KURSER FOR
KORLEDERE I KORLIV 2023:
6 kurser

3.825

ANTAL NODER REGISTRERET I KORSATSER
TIL KIRKEÅRETS KORSATSDATABASEN:
ca. 3825 noder

55

ANTAL NYINDKØBTE
NODEHÆFTER OG BØGER TIL
KORLIVS NODEBIBLIOTEK:
55 stk.

94

ANTAL DELTAGERE PÅ KURSER:
I alt 94 deltagere – heraf
13 mandlige korledere

KORLIV
2023
I TAL

4

ANTAL LANCERINGSEVENTS
FOR KORTOOLS:
4 stk. – i Odense, Aalborg,
Aarhus og København

122

ANTAL PERSONLIGE
MEDLEMSKABER:
122

20

ANTAL BESØGENDE VED
STUDIEDAGENE PÅ
NODEBIBLIOTEKET:
20 medlemmer

15.500

ANTAL NYE HJEMMESIDER:
1 stk. – korliv.dk med Kortools

ANTAL FYSISKE
KORNODER OG BØGER PÅ
KORLIVS NODEBIBLIOTEK:
15.500

1

ANTAL KIRKE/
KORMEDLEMMER:
433

ANTAL DELTAGERE PÅ SOMMERSKOLE: 68 deltagere
• 15 voksne korledere (heraf 6 mandlige korledere)
• 43 sangere (heraf 5 unge mænd på 13-29 år)
• 10 organister, heraf 7 unge mænd (13-29 år)

10

ANTAL KORLIV
NYHEDSBREVE I 2023:
10 stk.

433

68

52

ANTAL STALDTIPS PÅ
FACEBOOK I 2023:
52 stk.

FORMANDENS BERETNING

KORLIV – folkekirkens kororganisation er sat i verden for korsangens skyld.

Det er korsangens betydning og kvaliteter, der er det bærende for vores arbejde, og det der driver os. Spørger man os, hvad vi helst bruger tiden på, og hvad vi helst vil tale om, så er det at stille os i flok, trække vejret ind samtidig og forme klingende vokaler, der forplanter sig i overtoner, der får rummet til at udvide sig.

AF CHRISTIANE GAMMELTOFT-HANSEN, PRÆST OG FORMAND FOR KORLIV – FOLKEKIRKENS KORORGANISATION
FOTO: KIM MATTHÅI LELAND

Vi sang i 2023. For nogle af KORLIVs medlemmer blev 2023 året, hvor de oplevede at synge i kor for første gang. Små nye korsangere tropede op i børnekor, åbnede munden og fandt ind i den fælles lyd. Måske var det for dem også første gang, de stod i en kirke, og hørte hvordan lyden bæres langt i de højloftede rum. For andre medlemmer fortsatte de det, de havde gjort i årevis.

Korsang kan gå i blodet på en. Det kan ende med, at man slet ikke kan undvære det. Og så står man der som ældre på rækken mellem de andre medsyngende og har endnu engang fundet hen til sit ugentlige musikalske, sociale og åndelige opladningssted.

Det er en vedvarende opgave at brede korsang ud, så endnu flere kan få adgang til og finde vej ind i et liv med musik. Og

det er en vedvarende opgave at skabe rammer for, at korledere kan dygtiggøre sig og have arbejdsvilkår, der gør at både de selv og korene trives. De opgaver fyldte derfor også i 2023, og de gjorde det på en meget konkret og praktisk måde. Det lyder måske ikke så musikalsk i en korsangers øre at tale om hjemmesider. Men det gjorde vi ikke desto mindre i KORLIV i 2023. Og vi gjorde det, fordi vores synlighed på nettet er med til at brede korsangen ud, og fordi vi ønskede at korledere skal have så mange og så gode redskaber som muligt, sådan at de kan få deres kor til at blomstre.

Overblik

I august 2023 lancerede vi vores nye hjemmeside KORLIV.dk. Det er en billedbåret hjemmeside, der både er smuk at se på og let at navigere i. Vil du have et overblik over, hvad der sker i korverdenen og særligt selvfølgelig i KORLIV – folkekirkens kororganisation, er det stedet. Her finder du tilbud om efteruddannelse og en oversigt over kurser, der pt blandt andet indeholder kurser om repertoire, det medskabende kor, korkoreografi og det at lave kor for både børn og voksne. På hjemmesiden fin-

”Det er sagen, der driver os som frivillige, og den er god og vigtig. Men det er ikke en selvfølge, at så mange støtter op og lægger deres kræfter i dette arbejde. Tak til jer! Det havde ikke kunnet lade sig gøre uden jeres indsats.” Christiane Gammeltoft-Hansen, præst og formand for KORLIV.

Det frivillige arbejde i kredsene er med til at forankre og styrke korlivet lokalt.

NYE ANSIGTER OG TAK

Den frivillige indsats er helt afgørende i KORLIV. Det frivillige arbejde i kredsene er med til at forankre og styrke korlivet lokalt. Og det frivillige arbejde i bestyrelser, udvalg og arbejdsgrupper er med til både at fastholde og tænke nyt og stort. Det er sagen, der driver os som frivillige, og den er god og vigtig. Men det er ikke en selvfølge, at så mange støtter op og lægger deres kræfter i dette arbejde. Tak til jer! Det havde ikke kunnet lade sig gøre uden jeres indsats.

Det havde heller ikke kunnet lade sig gøre, hvis ikke vi havde nogle dygtige medarbejdere. Korkonsulenterne er på mange måder organisationens forlængede øre og arme. De lytter sig ind på, hvad der er behov for og støtter så op om det. De giver ud af deres faglige viden og sparrer med deres korlederkolleger rundt omkring i landet. Sekretariatet er vores fundament. Uden det ville vi vakle og vælte. Her samles trådene, skruen holdes i vandet, og man kan få kvalificeret hjælp. Der er i årets løb sket nogle omrokninger, og nye folk er kommet til. Vi har måtte sige et vemodigt farvel til Jonas Rasmussen og et glad goddag til Mette Ulrikkeholm, Tine Ohrt Højgaard og Anne Lise Qourning. Med de nye ansættelser er holdet sat. 2024 tegner godt. 🌱

der du også oplysninger om noder og no-debiblioteket. Du kan læse nyhedsbreve og KORLIV-magasinet og få et indblik i hvem, der sidder i hovedbestyrelsen, kredsbestyrelserne, udvalg og arbejdsgrupper (og hvem ved – måske vækker det lysten i dig til også selv at sidde i en disse bestyrelser og udvalg og være med til at skabe gode rammer for kor). Og så er der fra hjemmesiden adgang til Kortools.

KORTOOLS

Det har længe været et ønske for KORLIV, og der har længe været arbejdet på det og så skete det: 1. september kunne vi åbne den digitale læringsplatform Kortools. Kortools er et overflødhedshorn af en digital værktøjskasse for korledere. På Kortools kan du hente øvelser og viden om hørelære – herunder hvordan du kan inddrage hørelæren i korarbejdet med sangerne. Du kan finde hjælp og inspiration til rekruttering og kommunikation og hente viden om, hvordan du opbygger et godt korfællesskab. Der er musikteoretisk materiale og øvelser til, hvordan det musikteoretiske kan leges ind i korarbejdet. Der er sangtekniske øvelser, opvarmingsøvelser, pædagogisk materiale og overvejelser om alt fra indretning af korlokalet, til hvordan både den enkelte korprøve og en hel sæson kan struktureres. Og så er der en hel række videoer, hvor man kan se de pædagogiske tilgange

udført i praksis. Med andre ord: Kortools har alt, hvad et korlederhjerne kan begære. Og måske ser vi allerede nu, at både den nye hjemmeside og Kortools har en indvirkning. I hvert fald har vi i 2023 haft et stigende medlemstal. Ikke stort, men dog et støt stigende medlemstal. Vi håber at den udvikling fortsætter i 2024.

PROJEKTER OG SAMARBEJDE

Projektet Kor & Køn har optaget os i nogle år og fyldte også i 2023. Vores egne medlemstal har vist, at kun 1 ud af 10 korsangere er dreng eller mand. Den kønsbalance skulle gerne ændre sig. KORLIV har faciliteret et drengekor-netværk. Drengekor-netværket afholdt et stævne målrettet drenge i 2023. I det kommende år afholder KORLIV i samarbejde med Sankt Annæ Gymnasium et seminar under Nordisk Kirkemusiksymposium. Seminariet vil have fokus på overgangsstemmer og fødekæder i forhold til at åbne korsang for drenge og fastholde dem som korsangere under og efter, at deres stemmer er gået i overgang. Både netværket og samarbejdet om seminariet afspejler, at vi i KORLIV søger og ønsker samarbejder. Vi oplever at det at styrke båndene til andre, der er optaget af det samme som os, styrker den fælles sag. Det bidrager til, at vi når længere og bredere ud. Vi er derfor glade for det samarbejde, vi har med blandt andet Koralliancen, Sangens Hus, Kirkemusikskolerne, Folkekirkens uddannelses- og videnscenter, Børnekorakademiet og Orgelklubben. Ligesom vi er glade for i 2023 at have samarbejdet med Folkekirkens Nødhjælp i en udgivelse af sange med tilhørende korsatser om håb og handling. I samarbejdets ånd står der netop indledningsvis i sanghæftet: ”Folkekirkens Nødhjælp og KORLIV – folkekirkens kororganisation har rødder, der fletter sig sammen i kirken og vokser sig stærke i levende fællesskaber. At synge sammen får håbet til at spire, og kan give mod til at gøre en forskel i en verden med mange udfordringer”.

At synge sammen får håbet til at spire, og kan give mod til at gøre en forskel i verden.

STATUS FRA KORLIVS UDVALG OG ARBEJDSGRUPPER

Kirke-Skole-udvalg

Udvalget har i 2023 bl.a. arbejdet med projektet "Sangskat", som i 2024 skal følges helt til dørs.

AF LONE MARIE LUNDSGAARD

KORLIV har i 2023 haft samarbejde med Folkekirkens Skoletjeneste, Horsens Provstis kirke-skole-samarbejde. Korkonsulent Hanne Korsgaard har sammen med Mette Bugge fra Horsens Provsti udviklet og gennemført projekt 'Sangskat', der er henvendt til 4. klasserne i Horsens kommune. Formålet er at børnene synger sammen, får kendskab til sangtradition, kirke og kultur og bliver bekendt med mulighed for at synge i kor. Endvidere at udforske samarbejdet med Folkekirkens skoletjeneste, mhp. fremtidig inspiration til korlederne. 4. klasserne var på skattejagt i deres lokale kirke, mødte den lokale korleder og fandt skatten: smukke salme hæfter. 'Sangskat' afsluttedes i stort event med en eventyrlig fortælling, hvori salmerne indgik. Med projektets succes fortsættes det i de kommende år i Horsens provsti, og forsøges udbredt til øvrige skoletjenester. Heri ligger en arbejdsopgave for udvalget i 2024, bl.a. med henvendelse til stifter og provstier med opfordring til, at menighedsrådene giver plads/økonomi til korleders medvirken i 'Sangskat'. Udvalget har også fulgt projektet 'Sangfugle' i Børgense Provsti, hvor provsten har initieret samarbejde mellem kirker, musikskole og skoler om korsang. Et projekt, der har resulteret i oprettelsen af flere nye kor i provstiet.

Arbejdsgruppe for Kirke-skole-samarbejde er: Thomas Lennert, Hanne Korsgaard og Lone Marie Lundsgaard.

Biblioteksudvalg

Der har været afholdt to møder i 2023. Digitaliseringsmål og drøftelser har fyldt meget i 2023.

AF GITTE STØVRING PREUSSLER

Målet er i første omgang at digitalisere KORLIVs egne noder. Der skal søges økonomi til projektet og en projektleder, hvilket ikke er planlagt endnu.

I 2023 deltog 20 korledere i Studiedagene, hvor de planlagde korsæsonen, fik gratis overnatning i FUVs studieejligheder og adgang til Nodebiblioteket døgnet rundt i 1-4 dage i uge 23 og 24.

En arbejdsgruppe bestående af Kirsten Wind Retoft, Winnie Kilsgaard, Mads Djernes og Gitte Støvring Preussler fik i 2023 færdiggjort arbejdet med idekatalog til fejring af folkelige fester med kormedvirken i kirken med 7 yderligere mærkedage, som ligger på Kortools. Det er blevet et godt arbejdsredskab til brug for korledere, organister, præster og sognemedhjælpere.

55 nye løbblade, nodehæfter og bøger er indkøbt og Preben Andreassen har foræret biblioteket en stor samling af sine kompositioner og egne noder. Korsatsdatabasen rummer ca. 3825 noder. Det fysiske bibliotek rummer dog langt flere noder og bøger, ca. 15.500.

Tak til FUV for samarbejde omkring bibliotekets fysiske rammer, bibliotekarens tid og vederlagsfri brug af studieejlighederne i studieugerne.

Udvalget består af Hans Christian Hein, Annette Brøchner Lindgaard, Karen Bendix, Jonas Rasmussen og Gitte Støvring Preussler.

Kortools Sparringsgruppe

Kortools er KORLIVs nye digitale platform med inspiration og værktøjer til korledere på alle niveauer.

AF JONAS RASMUSSEN

1. september 2023 gik Kortools online efter mange års tilløb og forberedelse. Først med KORLIVs (FUKs) læreplaner som strækker sig helt tilbage til slut-1990'erne, og senere med den frivillige arbejdsgruppe som blev nedsat i 2019. Fra august 2022 blev det muligt at ansætte en redaktør gennem gavmilde donationer fra Augustinusfonden, William Demant Fonden, Ole Kirk's Fond, Statens Kunstfond og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

I løbet af september 2023 drog redaktør Jonas Rasmussen på Danmarksturné, og Kortools blev introduceret for i alt over 100 korledere i Aalborg, Aarhus, Odense og København. Ved hvert af disse fire lanceringsevents kunne korledere se siden i aktion og stille spørgsmål.

Under disse lanceringsevents og efterfølgende har der været rigtig gode tilbagemeldinger fra korledere og vores indtryk er, at Kortools bliver brugt efter hensigten ude hos korlederne.

Siden lanceringen er Kortools blevet anmeldt hos Videncenter for Sang (Sangens Hus), og det er sågar også nået hele vejen til et blad for finske kirkemusikere.

Korkonsulent Tine Ohrt overtager pr. 1. januar 2024 redaktørposten fra Jonas Rasmussen. Sparringsgruppen består af Mie Korp Sloth og Anne Lise Quorning.

Arbejdsgruppen Kor & Køn

I arbejdsgruppen Kor & Køn har vi i 2023 arbejdet på både at redefinere projektet og fortsætte de tiltag, der kører godt. Et af de tiltag er vores netværk for drengekorledere.

AF KRISTINE VAD

Vi er i dag 24 drengekorledere i netværket, og vi har haft 4 møder i løbet af året. Første møde var et fysisk møde i januar i Fredericia med 20 korledere. Efter et par online møder, overtog Kristine Vad projektledelsen af Kor & Køn i august – og blev KORLIVs tovholder på drengekornetværket. I efteråret blev afholdt to velbesøgte onlinemøder. Vi fortsætter netværket for drengekorledere i dette år, hvor 17 af netværkets medlemmer mødtes 19. januar 2024 i Fredericia til en inspirerende netværksdag. Projektet Kor & Køn er ved at finde sin nye form, hvilket bl.a. vil udmønte sig i samarbejde med Skt. Annæ Sangskole om et symposium under Nordiske Kirkemusikdage lørdag 21. september 2024.

Arbejdsgruppen består af Thomas Lennert, Bente Kiil Toftegaard, Gitte Støvring Preussler, Karen-Maria Baun Hørilück og Kristine Vad.

Forlagsudvalg

Der har i forlagsudvalget været nyttige møder med forlaget Mixtur og Edition-S om, hvordan vi kan samarbejde bedst muligt om kommende udgivelser.

AF MIE KORP SLOTH

Et forslag fra os har været en ny inddeling af korsatser i forskellige sværhedsgrader og niveauer fra niveau 1 – 5. Det medfører et bedre overblik for os korledere, når vi skal finde nyt repertoire.

I støbeskeen er en ny udgivelse af høstsange, som primært vil være for niveau 1 – 2. Det vil sige enkle sange for børnekor i alderen 5 – 12 år.

Det er en glæde, at KORLIV kan tilbyde gratis korsatser af sange, som er skrevet til Folkekirkens Nødhjælps sanghæfte: Syng for HÅB & HANDLING. Korsatserne kan downloades på KORLIVs hjemmeside. Forlagsudvalgets rolle har været at facilitere arrangører til de sange, som Folkekirkens Nødhjælp har udvalgt til deres sanghæfte.

Forlagsudvalget består af Bente Kiil Toftegaard,

Christine Toft Kristensen, Laila Høggild Nielsen,

Gitte Støvring Preussler, Ole Faursschou og Mie Korp Sloth.

ET MERE NORMALT ÅR

KORLIV – folkekirkens kororganisation bygger på et fundament af 8 stærke lokale stiftskredse. Hver stiftskreds har sin egen bestyrelse, der laver et kæmpe stykke arbejde i at arrangere korstævner og korledermøder – så korsangen lever og lyder overalt i landet. Læs her om årets gang i kredsene, berettet af kredsformændene.

FYNS STIFTSKREDS

Vi har stadig vokseværk med 2 nye medlemskor og 2 nye personlige medlemmer i 2023. Der har i årets løb med succes været afholdt 5 korstævner for spirekor/børnekor/ungdomskor. Vi har desværre måtte aflyse et voksenkorstævne grundet for få tilmeldinger. Året forinden kunne vi kun med nød og næppe samle nok deltagere til et lignende stævne med Erik Sommer. Bestyrelsen vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at planlægge flere voksenkorstævner foreløbig.

En vigtig målsætning i 2023 har været at tage kontakt med de medlemskor, som vi sjældent ser. Vi har delt opgaven om at ringe rundt imellem os, og vi har nu et dokument med status på 20 af de 37 medlemskor. Denne viden er guld værd for kredsbestyrelsens fortsatte arbejde. Da vi har god kontakt til de resterende 17 medlemskor, føler vi nu, at vi har et godt billede af, hvordan det står til i Fynskredsen. Mange steder kæmpes der med rekruttering og fastholdelse. Rigtig mange er tilfredse med vores udbud af kurser og stævner samt ikke mindst det nyoprettede Kortools.

v/ Bjørn Krog Thesbjerg, formand for KORLIV Fyn

VIBORG STIFTSKREDS

Året 2023 startede med generalforsamling og korlederdag den 3. februar. Jonas

KORLIV Stiftskredse afholder korstævner for alle aldre og korledermøder rundt i hele Danmark. Find stævner og møder på korliv.dk

Rasmussen underviste i koropvarmning og koncentrationslege for kor. På grund af det ringe fremmøde skrev vi ud til 36 mailadresser fra databasen. Formålet var at få medlemmerne til at melde tilbage, hvorfor de ikke kom, hvad de kunne tænke sig, at vi skulle gøre i bestyrelsen, osv. Kun få svarede. For at sammenfatte lyd

svarene, at stillingerne bliver skåret ned, at man ikke kan få tjenestefri til at tage med til KORLIV-aktiviteter, at man har aktiviteter i skolesamarbejdet i ugens løb, at lørdag er en dårlig dag for børnene og deres forældre. Og at niveauet på stævnerne er for lavt, hvis man har virkelig dygtige kor.

Det dobbelte efterårsstævne i Gullestrup Kirke blev til et enkeltstævne med én instruktør – også pga. manglende tilmeldinger. Det var dog et meget vellykket stævne med Martha Fyrstenborg som instruktør.

I tiden efter erfarede vi, at en del korledere ikke havde fået indkaldelse til stævnet. Der har øjensynligt været store problemer med databasen. Samtalen i bestyrelsen har dette år i høj grad handlet om, hvorfor der er så ringe tilslutning. Som noget nyt har bestyrelsen bestemt sig for at lancere et stævne for voksenkor.

v/ Lotte Schmidt-Petersen, formand i KORLIV Viborg

AALBORG STIFTSKREDS

Aalborgkredsen lagde ud med voksenkorstævne i januar i Ørum forsamlingshus med Thomas Lennert som instruktør og 40 friske voksne kvinder og et par mænd. Kredsens generalforsamling blev d. 3. februar i Lindholm kirkecenter med hele 17 korledere og besøg af KORLIVs formand. Derefter havde vi korstævne for kredsens spire- og børnekor med 102 sangglade børn i Ansgars kirke i Aalborg. Til KORLIVs årlige repræsentantskabsmøde deltog nogle nordjyske repræsentanter – hvilket vi også håber bliver tilfældet i år. Fredag d. 9. juni stod der korlederdag på programmet i Skørping med 16 deltagere og dygtige Christine Toft Kristensen som instruktør. Lørdag d. 30. september var der orgel og børnekorkoncert i Musikens Hus i Aalborg ifm. Aalborg Kirkernes Musikfestival med KORLIV-medlemmer. Årets sidste arrangement var et børne- og ungdomskorstævne med Dorthe Græsborg i Nykøbing Mors kirke med 42 unge sangere – en hyggelig og god dag. Vi har været heldige at få Terndrup, Tilsted, Als og Øster Hurup kirker som nye medlemmer – Velkommen.

Aalborg kredsen glæder sig over at Kortools er lanceret – stor tak til Jonas Rasmussen. Og stor tak til de øvrige

bestyrelsesmedlemmer for godt samarbejde. Nye medlemmer er velkomne i bestyrelsen.

v/ Laila Høgild Nielsen, formand i KORLIV Aalborg

AARHUS STIFTSKREDS

Ved generalforsamlingen sidste år blev Karen Bünnemann valgt til bestyrelsen og dermed blev bestyrelsen på 5 personer – det er rart med en fuldtallig bestyrelse, så opgaverne kan fordeles på flere hænder ved stævnerne.

Megakortræf d. 18. marts i Sct. Peders Kirke i Randers var med Anne Lise Quorning som instruktør for børnekorgruppen, og Thomas H. Lennert var instruktør for spirekorgruppen. 111 børn, 10 korledere fra 9 kirker i et nyt koncept med spirekor og børnekor sammen, inspireret af KORLIV Fyn.

11.11. var der Børnekortræf i Lange-næskirken med Christine Toft Christensen, 87 sangere, 9 korledere fra 9 kirker. Her havde vi indført rabat ved tidlig tilmelding, og det var der en hel del, der benyttede sig af. Det var rart, at vi allerede 4 uger før kunne danne os et lille overblik over deltagere. Der var desværre ingen deltagelse fra Langenæskirken, hvilket var udfordrende. Vi vil fremover i bestyrelsen bestræbe os på, at der deltager kor eller korleder fra værtskirken.

Nu er vi så her ved generalforsamlingen 2024 – en generalforsamling, hvor 5 ud af 85 medlemmer deltager: 4 bestyrelsesmedlemmer, en korleder, der lægger hus til og dertil en korkonsulent.

v/ Brian Stenger, formand i KORLIV Aarhus

HADERSLEV STIFTSKREDS

2023 var et spændende kor-år igen, efter nogle udfordrende år. Vi lagde ud med nytårsbrunch og generalforsamling d. 20. januar, hvor 18 medlemmer deltog og fik Charlotte Ljungstrøm og Rut Boyschau, som nye medlemmer af kredsbestyrelsen, som fungerer rigtig godt. Vi supplerer hinanden godt, fordi vores kor-arbejde er

meget forskelligt. Der er stadig en ledig plads i bestyrelsen, hvis nogen skulle have lyst. Jonas Rasmussen fortalte om KORLIVs store 2023-satsning, Kortools, der nu endelig er tilgængelig.

25. februar havde vi et stort anlagt forårsstævne for børne- og ungdomskor i Kristkirken i Kolding med Clara Smedegaard og Christian Fris-Ronsfeld. Begge instruktører gjorde det godt – og vi var ca. 80 sangere fordelt på de to hold.

10. marts havde vi en delegation af sted til års- og repræsentantskabsmødet i KORLIV på Dalum Landbrugsskole i Odense. Vores opstillede kandidat Lone Lundsgaard blev genvalgt til hovedbestyrelsen og arbejder flittigt på vegne af KORLIV.

Efteråret bød på Voksenkorstævne – som vi i år valgte skulle være et værk til "De 9 læsninger før jul" skrevet af komponisten Thomas Lennert og arrangeret for SAB kor. Det blev til værket "Håbet kalder", som endte ud i et korstævne d. 7. oktober i Gråsten Slotskirke og en nærliggende kultursal.

Siden korstævnet i oktober har vi planlagt korstævner for 2024. Se dem på korliv.dk

v/ Lasse Meyer Sørensen,

formand i KORLIV Haderslev

RIBE STIFTSKREDS

D. 27. januar 2023 afholdt Ribe Stiftskreds generalforsamling i Treenighedskirken i Esbjerg. Der var workshop og oplæg »

Scan QR-koden og se alle datoer for kredsenes stævner, aktiviteter og tiltag på korliv.dk

KORLIVs kredse afholder korstævner med sangere i alle aldre og køn rundt om i hele landet. Foto: Per Rasmussen.

» med Julie Kold Vilstrup, Lasse Toft Eriksen og Rikke Hestvang. Anne-Kathrine Højgaard Johansen og Hanne Degn blev begge genvalgt til kredsbestyrelsen og fortsatte sammen med Christine Toft Kristensen og Anne-Marie Hjelm i kredsbestyrelsen og Benedikte Aa som suppleant. Vi har holdt gode resultatorienterede online møder og et fysisk møde 1. marts på hotel Refborg i Billund for at konstituere os og se hinanden i nærvær med god mad.

6 medlemmer fra Ribe Stiftskreds deltog i KORLIVs års- og repræsentantskabsmøde, der blev afholdt den 10. marts på Dalum Landbrugsskole. Ved KORLIVs stiftskredsmøde den 2. oktober deltog Anne-Marie Hjelm i et interessant dialogmøde, hvor kredsformændene gjorde rede for deres stifts aktiviteter, målsætning, succeser og evt. udfordringer. Samt en introduktion til KORLIVs website. KORLIV Ribe har som følge af dette møde udformet en oversigt over vores aktiviteter og målsætning og lagt den på KORLIVs hjemmeside.

18. november 2023 afholdt vi kredsens årlige adventsstævne i Ribe Domkirke. Der var 160 deltagere fra 11 forskellige kor, som igen i år blev opdelt i to kor, der tog fat på dagens korsatser – uden forberedelse. Thomas Lennart hoppede ind med kort varsel. – Tak for det! Og

Anne- Kathrine Højgaard Johansen klarede sin opgave som instruktør helt efter planen og bogen. Tak for det! På trods af benspænd forløb dagen fint fra starten og til den sidste tone var sunget på koncerten i den fyldte domkirke.

v. Anne-Marie Hjelm, formand for KORLIV Ribe

KØBENHAVN-HELSINGØR STIFTSKREDS

I det forløbne år har bestyrelsen udarbejdet et årshjul for afholdelse af stævner og workshops. Det har været et ønske fra mange korledere af hensyn til langtidspanlægning. Årshjulet ligger på stiftskredsens side på korliv.dk.

I det forløbne år har der været afholdt i alt 4 stævner: Et propfyldt spirekorstævne med Mie Rank Brunberg. Et drengekorstævne med Det Danske Drengekor, Frederiksborg Drengekor og Sorø Drengekor for 60 drenge. Et spændende ungdomskorstævne, hvor vi sang færøske og ungarske folkesange og arbejdede med anderledes måder at lave klang på sammen med Katrina Petersen.

Et julekorstævne, som var et dobbeltstævne for hhv. spire- og børnekor med fælles afslutningskoncert. En inspirationsdag for korledere blev der også afholdt i forbindelse med (en iøvrigt meget velbesøgt) generalforsamlingen i januar, hvor Siri Myggen viste vocal painting.

I bestyrelsen har vi et rigtig godt samarbejde. Vi har onlinemøder og holder mindst et fysisk møde pr. sæson, hvor vi har tid til at udveksle erfaringer, frustrationer, begejstring med hinanden og få støtte, gode råd eller bare et godt grin sammen. Vi fordeler opgaverne imellem os og får skabt en struktur, så ingen føler sig overvældede og arbejder videre med at få lavet drejebøger og huskelister, så stævneplanlægningen går så nemt som muligt. Opdatering af hjemmeside og udsendelse af nyhedsbreve er en stor opgave. Her får vi god hjælp fra sekretariatet! Vi har også et godt samarbejde med

korkonsulenterne. Vi glæder os til at tage hul på endnu et år med stævner for alle aldersgrupper.

v/ Susanne Østergaard, formand KORLIV

København-Helsingør stiftskreds

ROSKILDE/LOLLAND FALSTER STIFTSKREDS

Vi begyndte 2023 med Voice Workshop i Pedersborg Sognegård. Her underviste Kristine Vad omkring 15 unge sangere af begge køn, en dejlig og lærerig dag.

Årets generalforsamling blev afholdt 27. februar i Benløse. Her takkede vi den afgangende bestyrelse for alt det arbejde, de havde lagt i KORLIV. Da der ikke var en ny bestyrelse, der var klar til at træde til, blev der oprettet en arbejdsgruppe, som sammen med Kirstine Vad undersøgte, om der på sigt kunne oprettes en reel bestyrelse. Arbejdsgruppen består af Hanne Juel Salomon, Louise Bisgård Vase og Anne Bjerre Braüner.

Arbejdsgruppen tiltræder som en regulær bestyrelse fra januar 2024, hvor der dog stadig er plads til flere medlemmer. Arbejdsgruppen arrangerede ét stævne i 2023 i oktober for børn og unge mellem 9 og 25 år i Ølby Kirke. Stævnet havde hele tre instruktører: Pernille Bøge underviste de 9-11-årige, Clara Smedegaard underviste de store piger, og Emil Lykke underviste herrerne. Der var lige under 100 børn og unge, der deltog i stævnet.

Til foråret, 6. april 2024, planlægger vi et Spirekorstævne i Boholte med Anna Kjærsgaard som instruktør. Vi håber på, at dette stævne også vil blive taget godt imod, og at vi kan arbejde videre med en kadence med et korstævne for 9-25-årige i efteråret og et Spirekorstævne i foråret.

Arbejdsgruppen for KORLIV København-Helsingør stiftskreds, v/ Tine Ohrt

Læs kredsenes årsberetninger og referater fra generalforsamlingen i deres fulde længde på KORLIV.dk

Den gode korprøve

AF JONAS RASMUSSEN

Kortools er still alive. På Kortools finder du allerede nu en stor mængde af ressourcer og inspiration. Én af de ting, som sitet er rigtig godt til, er deling af forskellige øvelser. Man kan forestille sig, at man sidder derhjemme en formiddag og skal have kor lidt senere på dagen, og tanken kommer til en: "Hvad skal jeg mon lave med mit kor i dag?". Næste tanke må gerne automatisk blive: "Jeg tjekker da lige, hvad der ligger på Kortools!". Her er en hel kategori dedikeret til "korprøven", og i skrivende stund ligger der allerede 62 forskellige videoer og artikler med inspirationsmateriale. I dette nummer af KORLIV skal det handle om "Den gode korprøve". En god korprøve er typisk sådan en, hvor man er gladere, når man går derfra, end

"En god korprøve er typisk sådan en, hvor man er gladere, når man går derfra, end da man kom."

da man kom. Hvor man har rørt lattermusklerne og føler man har været med til at skabe noget smukt. Måske har man endda udviklet sig som sanger og/eller som ensemble på det ene eller andet parameter. Selve indholdet i korprøven kan selvfølgelig formes på rigtig mange forskellige måder. Nogle stikord er: afveksling, flow, koncentration, humor, fællesskab, leg og udvikling. De bedste odds for at få en god korprøve er forberedelse. Selvfølgelig både den musikalske, men i høj grad også den helt lavpraktiske: Har alle noder? Er stolene placeret godt? Står klaveret optimalt? Hvem synger overstemmen i vers 3?

Ofte kan der gå lang tid med forstyrrende elementer som enten kunne være forudset eller helt undgået. Når det så er sagt, så er der jo ingen, der er superhelte. Heller ikke korledere, selvom man nogle gange skulle tro det. Der skal selvfølgelig være plads til spontanitet, ændring af planer og ikke mindst fejl! Herunder kan du se nogle konkrete eksempler på tips og tricks til den gode korprøve. Det er både tips til forberedelsen, men også refleksioner og de små konkrete ting, som for sangerne kan gøre en kæmpe forskel.

Klik ind på korliv.dk/kortools og søg titlerne nedenfor i Staldtips-serien:

I forberedelsen til korprøven

- Lokalets indretning (staldtip #71)
- Korprøvens opbygning (staldtip #46)
- Prøvestruktur (staldtip #37)

Konkrete tips i korprøven

- Hils på dine sangere (staldtip #48)
- Good news of the week (staldtip #142)
- Korstilling (staldtip #89)
- Hold sangerne aktiveret med stumsang (staldtip #58)
- De tre krammere (staldtip #75)

Refleksioner til korlederen

- Stil krav (staldtip #144)
- Sproget skaber virkeligheden (staldtip #114)
- Korlederens tre vigtigste karaktertræk (staldtip #150)

KONTAKT KORLIV

korliv@korliv.dk

KONTAKT KORLIVS KORKONSULENTER

Korkonsulent Syd, Hanne Korsgaard

korsyd@korliv.dk, 61 36 68 80

Dækker stiftskredsene Fyn,
Haderslev og Ribe.

Korkonsulent Øst, Anne Lise Quorning

koroest@korliv.dk, 26 70 02 63

Dækker stiftskredsene København/
Helsingør og Roskilde/Lolland-Falster.

Korkonsulent Nord, Tine Ohrt Højgaard

kornord@korliv.dk, 21 20 70 51

Dækker stiftskredsene Viborg,
Aarhus og Aalborg.

KORLIV – folkekirkens kororganisation er en kororganisation med rod i folkekirken. Med over 13.000 korsangere og korledere er vi Danmarks største kororganisation. KORLIV varetager korsangeres og korledernes interesser gennem en lang række aktiviteter og er dermed en aktiv medspiller i folkekirkens korarbejde og i forhold til at tilbyde børn, unge og voksne et liv med sang og musik.

Læs mere om KORLIV på www.korliv.dk og følg os på Facebook og Instagram.

KORLIV / Farvergade 27 D, 2. sal /
1463 København K / Tlf. 21 79 35 31 /
korliv@korliv.dk / www.korliv.dk